

АННОТАЦИЯ
диссертации на соискание степени доктора философии (PhD) по
специальности 6D051800 – Управление проектами
Адиловой Алии Мукановны
Проектное управление в сфере телекоммуникаций Республики
Казахстан

Актуальность темы исследования. Выполнив основные задачи, поставленные Стратегией-2030, Президент страны ставит новую задачу усиления вектора развития государства на долгосрочный период. Для достижения реализации новой задачи, были выделены десять глобальных вызовов, которые необходимо учитывать для дальнейшего, успешного развития нашей страны. В седьмом вызове стратегии «Казахстан-2050»: новый политический курс состоявшегося государства» упоминается о Третьей индустриальной революции, на пороге которой стоит все человечество. Цифровые и нанотехнологии, робототехника и многие другие достижения науки становятся обыденной реальностью. И наша страна должна стать активным участником данных процессов.

Базовым фактором развития Третьей индустриальной революции являются технологии цифровой связи. Телекоммуникации усиливают процессы глобализации, увеличивая объем потока информации. Телекоммуникационные компании являются основными потребителями новых технологий цифровой связи. Рынок диктует телекоммуникационным компаниям задачи постоянного повышения уровня их конкурентоспособности, быть более гибкими и динамичными. Для решения данных задач необходима модернизация и оптимизация бизнес-процессов, а также внедрение в деятельность компаний передовых научно-технических разработок.

Исследования в области управления компанией показали, что те компании, которые осуществляют комплексное стратегическое планирование и управление, работают более успешно и получают прибыль значительно выше средней по отрасли. Современный этап развития рыночных отношений и конкурентной борьбы характеризуется существенными преобразованиями в системе и методах управления, целью которых является изыскание и эффективное использование внутренних резервов. При этом актуальность выбора эффективной системы управления объясняется тем, что для продуктивной работы компании и своевременного реагирования на постоянно изменяющиеся внешние и внутренние факторы ей необходима наиболее подходящая для нее система управления, способная со временем видоизменяться и модернизироваться.

В современных условиях, эффективность деятельности телекоммуникационных компании все больше зависит от методов управления и форм ведения бизнеса. Руководители компаний приходят к пониманию того, что социально-экономический рост и развитие

телекоммуникационных компаний возможно лишь при внедрении единой системы планирования и реализации стратегии развития компании.

Используемые методы управления и ведения бизнеса в телекоммуникационных компаниях влияют на эффективность их деятельности. Исследовать пути эффективного внедрения системы проектного управления, адаптации существующих методик и инструментов в крупных телекоммуникационных компаниях выступает актуальной проблемой научного исследования.

Казахстанские специалисты в области управления проектами не уделяют достаточного внимания вопросам стратегического управления проектами и программами. Отсутствие должного внимания к процессу внедрения управления проектами и развитию интегрированной системы управления проектами не дают возможность крупным телекоммуникационным компаниям реализовать крупномасштабные проекты. В данной ситуации представляется необходимым исследовать пути эффективного внедрения системы проектного управления в крупной телекоммуникационной компании.

Цель исследования. Разработка теоретико-методологических основ проектного управления и выработка практических рекомендаций по их внедрению в телекоммуникационной компании.

Задачи исследования:

- исследовать уровень развития системы управления проектами в Казахстане;
- дать научное определение понятию «телекоммуникационный проект»;
- провести анализ современного состояния телекоммуникационной отрасли РК и системы управления проектами действующей в АО «Казахтелеком»;
- определить основные проблемы внедрения системы управления проектами в телекоммуникационной компании;
- обосновать влияние факторов на эффективность внедрения и функционирования системы управления проектами в телекоммуникационной среде;
- разработать оптимальную методику внедрения системы управления проектами в телекоммуникационную компанию;
- выработать рекомендации по обеспечению эффективной работы системы управления проектами в телекоммуникационной компании.

Объект исследования. АО «Казахтелеком» - национальный оператор связи Республики Казахстан, предоставляющий полный спектр телекоммуникационного сервиса.

Предмет исследования. Процессы организации управления проектами в исследуемой компании.

Теоретической и методологической основой диссертационного исследования явились труды отечественных и зарубежных ученых в области теории и практики управления проектами и программами. Также труды в

области построения системы управления в телекоммуникационных компаниях. Были изучены современные работы в области практик применения инструментов и методов проектного управления, статистические данные, данные предоставленные Департаментом управления проектами АО «Казахтелеком». В качестве методологической основы использованы общенаучные методы количественного и качественного анализа и синтеза, методы сравнительного экономико-статистического анализа, отраслевого анализа. В процессе выполнения диссертационной работы так же использован комплекс методов исследования: научный анализ и обобщение литературных материалов, производственных данных по современным технологиям, методы научной абстракции, метод анализа иерархии и декомпозиции, а также методы группировок, структурирования и классифицирования.

Научная новизна исследования заключается в комплексной разработке теоретико-методологических основ проектного управления, применяемых в управлении телекоммуникационными компаниями, для повышения их конкурентоспособности и дальнейшего развития.

Научные результаты исследования:

- дано авторское видение трактовки понятия «телекоммуникационный проект» как временного предприятия, направленного на создание или восстановление телекоммуникационной инфраструктуры для оказания услуг связи, в рамках определенного бюджета и сроков;

- обоснованы предложения о необходимости внедрения системы управления проектами по методологии PMI;

Направление деятельности телекоммуникационных компаний имеет в большей степени техническую направленность, и проекты реализуемые в компании, связаны с подключением, адаптацией и модернизацией технического оборудования. Карта eTOM имеет процессную ориентацию, соответственно построение деятельности телекоммуникационной компании в соответствии с данной картой бизнес-процессами, требует процессно-ориентированного управления. Таким образом «технические» модели PMI в большей степени подходят для управления телекоммуникационными проектами.

- выявлены основные проблемы, возникающие при внедрении системы управления проектами, и предложены рекомендации по их устранению;

Основными проблемами, с которыми столкнулся объект исследования (АО «Казахтелеком»), при внедрении системы управления проектами явились:

- некорректная формулировка цели и задач внедрения системы управления проектами, что привело к дополнительным трудностям реализации проекта.
- отсутствие системности решения поставленных задач, что дало объёмную нагрузку на исполнителей, срыву сроков и дополнительным затратам.

- внедрение системы управления проектами опиралось на стандарты IPMA, в связи с чем, в реализации проекта внедрения участвовали лишь руководитель и исполнители проекта. Не проводилась работа по подготовке персонала к грядущим изменениям.

Для решения данных проблем нами были описаны основные факторы, влияющие на внедрение и качественное функционирование системы управления проектами.

- систематизированы и обоснованы факторы, оказывающие значительное влияние на эффективное внедрение системы управления проектами в телекоммуникационных компаниях.

Наиболее значимыми факторами, оказывающими влияние на эффективность внедрения и функционирования системы управления проектами, выступают:

- четко сформулированная стратегия развития, которая включает в себя все бизнес-процессы компании;
- наличие информационной системы, в которой выполняются все бизнес-процессы и которая способна решать отраслевые задачи компании;
- пересмотр действующей организационной структуры управления компанией и внедрение офиса управления проектами

Учет данных факторов при внедрении системы управления проектами, позволит телекоммуникационной компании получить структурированную модель бизнес-процессов, специализированное средство автоматизации бизнес-процессов и орган контролирующей процесс реализации проектов.

- предложены теоретико-методологические рекомендации по совершенствованию управленческой деятельности телекоммуникационных компаний через проекты;

Для совершенствования управленческой деятельности телекоммуникационной компании необходима четкая формулировка стратегии развития компании, упорядоченные и разгруппированные бизнес-процессы, использование процессно-ориентированного управления, а также подготовленный и обученный персонал.

- разработана схема внедрения системы управления проектами в телекоммуникационную компанию, позволяющая организовать ее эффективное функционирование в будущем;

Схема внедрения системы управления проектами, разработана на основе модели бизнес-процессов телекоммуникационной компании и рекомендаций построения схемы, предоставленных стандартом PMI по управлению программами. Схема охватывает все группы процессов по формированию программы, получению выгод и процессы завершения программы.

Основные положения, выносимые на защиту:

- авторское видение трактовки понятия «телекоммуникационный проект»;

- обоснование необходимости использования в деятельности телекоммуникационной компании процессно-ориентированной системы управления проектами;
- описание схемы построения процессной модели телекоммуникационной компании;
- описание схемы внедрения системы управления проектами в телекоммуникационной компании;
- рекомендации по обеспечению эффективной работы системы управления проектами в АО «Казакхтелеком».

Теоретическая и практическая значимость состоит в том, что основные выводы и результаты исследования могут быть использованы для внедрения системы управления проектами в телекоммуникационных компаниях. Анализ статистической информации может быть использован новыми участниками рынка для определения стратегии развития бизнеса.

Практическая значимость заключается в разработке оптимальной методики внедрения системы управления проектами в телекоммуникационной компании, позволяющей улучшить организацию управленческой работы и обеспечить более эффективное использование рабочего времени руководителей для принятия стратегических решений.

Апробация результатов исследования.

Основные положения и результаты диссертационного исследования докладывались и обсуждались на научно-практических конференциях, на международных и республиканских конференциях. По теме диссертации опубликовано 9 работ, общий объем которых составляет 2,55 п.л., из которых одна в журнале, входящем в базу данных Scopus, 3 статьи в журналах рекомендованных ККСОН, 3 статьи в сборниках международных конференций и 1 статья в сборнике зарубежной международной конференции. Схема внедрения системы управления проектами и модель структурирования бизнес-процессов, были внедрены в деятельность исследуемой компании и применяются при реализации инициатив и проектов, направленных на обновление модели ведения бизнес в компании.

Основное содержание работы

Введение диссертации посвящено краткому описанию исследуемой проблемы, обоснованию актуальности выбранной темы исследования, выявлению и описанию основных характеристик диссертационной работы.

Первая глава посвящена теоретическому обзору проектного управления, телекоммуникационной деятельности и зарубежному опыту внедрения системы управления проектами в телекоммуникационных компаниях.

Во **второй главе** проводится экономический анализ телекоммуникационной отрасли Республики Казахстан, описание попыток объекта исследования внедрить систему управления проектов и исследованию факторов, оказывающих влияние на эффективность внедрения системы управления проектами.

В третьей главе описываются рекомендации по улучшению процесса внедрения системы управления проектами в телекоммуникационной компании. Предлагается использование инструмента «процессная модель телекоммуникационной компании» и схема внедрения системы управления проектами в телекоммуникационную компанию. С целью инновационного развития и адаптации персонала к новым условиям функционирования компании, рекомендуется разработать профессиональный стандарт описывающий требования к руководителям телекоммуникационного проекта и структурировать деятельность офиса управления проектами.

В заключении перечислены общие выводы и результаты диссертационного исследования.

6D051800 - Жобаларды басқару мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәріжесін алуға арналған диссертация

АҢДАТПАСЫ

Адилова Алия Мұқанқызының

Қазақстан Республикасының телекоммуникация саласындағы жобалық басқару

Зерттеу тақырыбының өзектілігі. 2030 стратегиясының қойылған негізгі мақсаттарын орындай отырып, ел президенті мемлекеттің ұзақ мерзімді даму векторын күшейту үшін жаңа мақсаты қояды. Жаңа мақсаттың жүзеге асырылу үшін еліміздің алдағы он ғаламдық қарсы шығыстар қойылды. Бұл қарсы шығыстарды еліміздің келешекте сәтті даму үшін ескеру қажет. «Қазақстан-2050»: қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты» жетінші шақыруында барлық адамзат табалдырғы алдында тұрған Үшінші индустриялық революция туралы ескертіледі. Сандық және нанотехнологиялар, роботты техника және басқа да көптеген ғылыми жетістіктер үйреншікті шындыққа айналып жатыр. Біздің мемлекетіміз де осы үрдістердің белсенді қатысушысы болуы тиіс.

Сандық байланыс технологиялары Үшінші индустриялық революциясының дамуының негізгі факторы болып табылады. Телекоммуникациялар ақпарат ағымының көлемін арттырумен жаһандану процестерін күшейтеді. Телекоммуникациялық ұйымдар жаңа сандық байланыс технологияларының негізгі тұтынушылары болып табылады. Нарық, телекоммуникациялық ұйымдарға олардың бәсекеге қабілеттілігін әрдайым арттыруға, неғұрлым икемді және серпінді болуға мәжбүр етеді. Осы міндеттерді шешу үшін бизнес-процестерді жаңғырту мен оңтайландыру, сонымен бірге ұйымдардың қызметіне ғылыми-техникалық озық әзірлемелердің жетістіктерін енгізуін қажет етеді.

Ұйымды басқарудың төңірегіндегі зерттеулері, стратегиялық жоспарлаулар мен басқаруды іске асырайтын ұйымдар, ойдағыдай жұмыс істейді және сала бойынша табыстары ортадан жоғарырақ алатының көрсетеді. Нарықтық қатынастардың және бәсекелестік күрестің кәзіргі даму сатысы, басқарудың жүйесі мен әдістердің өзгертулерімен сипатталады, ал олардың мақсаты ішкі резервтердің іздестіру және тиімді пайдалануы болып табылады. Басқарудың тиімді жүйесін таңдау өзектілігі, ұйымның нәтижелі жұмыс істеу және үнемі өзгеретін ішкі және сыртқы факторларға өз уақытта алатын және жетілдіретін ең жарайтының таңдауы басқару жүйесі керектігімен түсіндіріледі.

Қазіргі жағдайларда телекоммуникациялық ұйымдардың қызметі көбінесе бизнесті жүргізу тәртібі мен басқару әдістеріне тәуелді. Ұйым басшылары телекоммуникациялық ұйымдардың әлеуметтік-экономикалық өсуі мен дамуы, ұйымды дамыту стратегиясын жоспарлау және жүзеге асыру бірегей жүйесін енгізу кезінде ғана мүмкін деген түсінікке әкеліп отыр.

Телекоммуникациялық ұйымдарда қолданылатын басқару мен бизнес жүргізу әдістері олардың қызмет тиімділігіне әсер етеді. Ғылыми-

зерттеулердің өзекті мәселесі ірі телекоммуникациялық ұйымдардағы бар әдістемелер мен құралдарды бейімдеу және жобаларды басқару жүйесін тиімді енгізудің жолдарын зерттеуі болып табылады.

Қазақстандағы жобаларды басқару саласында жұмыс істейтін мамандар, жобалар мен бағдарламалардың стратегиялық басқару сұрақтарына жеткілікті назар бөлмеітіні көзге түсіп тұр. Жобаларды басқаруды енгізу үрдісіне және жобаларды біріктірілген басқару жүйесіне тиісті назардың болмауы ірі телекоммуникациялық ұйымдарға ірі ауқымды жобаларын жүзеге асыруға мүмкіндік бермейді. Бұл жағдайларда ірі телекоммуникациялық ұйымдарға жобаларды басқару жүйесін тиімді енгізу жолын зерттеу қажет.

Зерттеу мақсаты. Жобаларды басқарудың теориялық-әдістемелік негіздерін әзірлеу және олардың телекоммуникациялық компанияларға енгізудегі тәжірибелік ұсынымдарын жасау.

Зерттеу міндеттері:

- Қазақстандағы жобаларды басқару жүйесінің даму деңгейін зерттеу;
- «Телекоммуникациялық жоба» ұғымына ғылыми анықтамасын беру;
- Қазақстан Республикасының телекоммуникация саласының заманауи жағдайына және «Қазақтелеком» акционерлік қоғамның қолданыстағы жобаларды басқару жүйесіне талдау жүргізу;

- телекоммуникациялық ұйымдардағы жобаларды басқару жүйесін енгізудегі негізгі мәселелерін анықтау;

- телекоммуникациялық ортада жобаларды басқару жүйесін енгізу және оның жұмыс істеу тиімділігіне әсер ететін факторларды негіздеу;

- телекоммуникациялық ұйымдарға жобаларды басқару жүйесін енгізудегі оңтайлы әдістемесін әзірлеу;

- телекоммуникациялық ұйымдарда жобаларды басқару жүйесінің тиімді жұмысын қамтамасыз ету бойынша ұсынымдарды әзірлеу.

Зерттеу нысаны. «Қазақтелеком» АҚ - Қазақстан Республикасының телекоммуникациялық қызметінің толық спектрін ұсынатын ұлттық байланыс операторы.

Зерттеу мәні. Зерттелетін компаниядағы жобаларды басқаруды ұйымдастырушы процесстері.

Диссертациялық зерттеудің **теориялық және әдістемелік негізі** отандық және шетелдік ғалымдардың жобалар мен бағдарламаларды басқарудың теориясы мен тәжірибесі саласындағы еңбектері болып табылды. Сонымен бірге, телекоммуникациялық ұйымдардағы басқару жүйесін құру саласындағы еңбектері кірді. жобаларды басқару құралдары мен әдістерін қолдану тәжірибесі саласындағы заманауи жұмыстар, статистикалық деректер, «Қазақтелеком» АҚ-ның жобаларды басқару Департаменті ұсынған деректер зерттелді. Әдістемелік негіз ретінде талдаудың және синтездің сандық және сапалық жалпығылыми әдістері, талдаудың салыстырмалы экономикалық және статистикалық әдістері, салалық талдау әдісі қолданылды. Сондай-ақ, диссертациялық жұмысты орындау барысында, зерттеудің келесі кешенді әдістемелері: ғылыми талдау

және әдеби материалдарды, заманауи технологиялар бойынша өндірістік деректерді жинақтау, ғылыми абстракция, иерархиялық және декомпозициялық талдау, сонымен қатар топтық, құрылымдық және салалау сияқты әдістер қолданылды.

Зерттеудің ғылыми жаңалығы телекоммуникациялық ұйымдарды басқарудағы қолданылатын теориялық-әдіснамалық негізін әзірлеуде, және олардың бәсекеге қабілеттілігін арттыруымен одан әрі дамытуы болып саналады.

Ғылыми зерттеудің нәтижелері:

- белгілі бір бюджеттің және мерзімнің шеңберінде байланыс қызметтерін көрсетуге арналған телекоммуникациялық инфрақұрылымды құруға немесе қалпына келтіруге бағытталған уақытша кәсіпорын секілді «телекоммуникациялық жоба» ұғымына түсініктеменің авторлық көзқарасы берілген;

- РМІ әдістемесі бойынша жобаларды басқару жүйесін енгізу туралы қажеттілігі негізделген;

Телекоммуникациялық ұйымдарды қызметінің бағыты техникалық бағыттылық дәрежеде болады, және ұйымдарда іске асырылатын жобалар техникалық жабдықтарды қосумен, жаңғыртумен және бейімделумен байланыста болады. еТом картасы процесс бағдарлануда болады, сондықтан телекоммуникациялық ұйымның жұмысын осы картадағы бизнес-процестеріне сәйкес құрылса, ол процесті-бағытталған басқаруды талап етеді. Сол себеппен, РМІ-дің «техникалық» үлгісі телекоммуникациялық жобаларды басқару үшін жоғарырақ дәрежеде болады.

- жобаларды басқару жүйесін енгізу кезінде туындайтын негізгі проблемалар анықталды және оларды жою жөніндегі ұсыныстар берілді.

Жобаларды басқару жүйесін енгізу кезінде зерттеу нысаны Казхтелеком АҚ келесі негізгі сұрақтармен қақтығысты:

- жобаларды басқару жүйесін енгізудің нысанасы мен мақсаттардың дұрыс емес тұжырымдалуы, жобаның өткізуінің қосымша қиышылықтарына әкелді;
- қойылған мақсаттарға жету шешімдерінің жолдарының жүйелілігінің болмауы. Осы мәселе орындаушыларға көлемді жүктеме тигізді, сонымен бірге орындау уақытының олқылығына, қосымша шығындардың пайда болуына әкелді;
- жобаларды басқару жүйесінің еңгізуі IPMA стандарттарға сүйінген, сондықтан еңгізу жобасын өткізуіне тек жобаның басшылары мен орындаушылары қатысты. Болашақта болатын өзгерістерге қызметкерлердің дайындықтары бойынша ешқандай шаралар жүргізілмеді.

Сипатталған сұрақтардың шешу жолын табу үшін біз жобаларды басқару жүйесін еңгізуіне және сапалы қызметіне әсер ететін факторларды қарастырдық.

- телекоммуникациялық компаниялардағы жобаларды басқару жүйесін тиімді енгізуіне айтарлықтай әсер ететін факторлар жүйеленген және негізделген.

Жобаларды басқару жүйесін енгізуіне және келешекте жұмыс істеуіне ең мәнді әсер ететін факторлар:

- ұйымның барлық бизнес- процесстерін ескеретін айқын тұжырымдалған даму стратегиясы
- барлық бизнес- процесстер орындалатын және салалық міндеттерін шешуге қабілеттіген ақпараттық жүйенің бар болуы
- ұйымда қолданыста жүретін ұйымдық басқарудың құрылымын қайта қарап шығып жобаларды басқару офисің енгізуін қарастыру

Егер осы факторлар жобаларды басқару жүйесін еңгізу кезінде есептелінсе, онда телекоммуникациялық ұйымдарда бизнес-процесстерді жүйелерін автоматтандыру құралын және жобаларды өткізу процессін бақылайтын органды қалыптастыруға мүмкіндігі пайда болады;

- жобалар арқылы телекоммуникациялық компаниялардың басқару қызметін жетілдіру бойынша теориялық-әдістемелік ұсыныстар ұсынылған.

Телекоммуникация ұйымының басқару ісін жетілдіру үшін, ұйымның даму стратегиясын нақты түсініктемесі бір тәртіппен және топтастырылған бизнес-процесстер, процесске бағытталған басқарудың пайдалануы, сонымен бірге дайындалған және оқытылған қызмекерлер қажет;

- телекоммуникациялық ұйымдардың болашақтағы тиімді жұмыс істеуін ұйымдастыруға мүмкіндік беретін жобаларды басқару жүйесін енгізуге арнайы сұлба әзірленген.

Жобаларды басқару жүйесін еңгізу сұлбасы телекоммуникациялық ұйымның бизнес-процесстер үлгісі негізінде және PMI-дің бағдарламаны басқару стандартының сұлбасы құру ұсынысы бойынша өңдерген. Сұлба бағдарламаны құрастыру, табыс алу және бағдарламаны аяқтау процесстері бойынша процесстердің барлық топтарын қамтийді.

Қорғауға шығарылатын негізгі тұжырымдар:

- «телекоммуникациялық жоба» ұғымын түсіндірудің авторлық көзқарасы;

- телекоммуникациялық ұйымның қызметіндегі үрдірістік-бағдарланған жобаны басқару жүйесін қолдану қажеттігін негіздеу;

- телекоммуникациялық ұйымның үрдістік моделін құру сұлбасының сипаттамасы;

- телекоммуникациялық ұйымдағы жобаларды басқару жүйесін енгізу сұлбасының сипаттамасы;

- «Қазақтелеком» АҚ жобаларды басқару жүйесінің тиімді жұмысын қамтамасыз ету жөніндегі ұсынымдар.

Зерттеудің **теориялық және практикалық маңыздылығы** жұмыстың негізгі нәтижелері мен қорытындыларың телекоммуникациялық ұйымдарда жобаларды басқару жүйесін енгізу үшін пайдаланылуы мүмкіндігінен тұрады. Бизнесің даму стратегиясын анықтау үшін нарықтың жаңа қатысушылары статистикалық ақпараттың талдауын қолдануы мүмкін.

Практикалық маңыздылығы басқару жұмысын ұйымдастыруды жақсартуға және стратегиялық шешімдер қабылдау үшін басшылардың жұмыс уақытын тиімді пайдалануға мүмкіндік беретін телекоммуникациялық ұйымдарда жобаларды басқару жүйесін енгізудің онтайлы әдістемесін әзірлеуден тұрады.

Зерттеу нәтижелерінің апробациясы.

Диссертациялық зерттеудің негізгі ережелері мен нәтижелері ғылыми-тәжірибелік конференцияларда, республикалық және халықаралық конференцияларда баяндалды және талқыланды. Диссертация тақырыбы бойынша, жалпы көлемі 2,55 п. л. құрайтын 9 жұмыс жарияланған, олардың ішіндегі біреуі Scopus базасына кіретін журналында, 3 мақала ҚР БҒСБК ұсынған журналдарда, 3 мақала халықаралық конференциялардың жинақтарында және 1 мақала шетелдік халықаралық конференция жинағында. Жобаларды басқару жүйесінің енгізуін сұлбасы және бизнес процесстерді жіктелу моделі, зерттелген ұйымның жұмысына енгізілген және ұйымның бизнес жүргізу моделін жаңартуына бағытталған үлгілер мен жобаларда қолданылады.

Жұмыстың неізгі мазмұны

Жұмыстың **кіріспесінде** зерттелетін сұрақтарға қысқаша сипаттама беріліп, жұмыстың негізгі сипаттамаларға аңықтау және баяндамалар берілді.

Жұмыстың **бірінші тарауы** жобаларды басқарудың теориялық шолуы, телекоммуникация қызметінің және телекоммуникация ұйымдардағы жобаларды басқару жүйесінің енгізуің шетелдік тәжірибелерің сипаттауға арналған.

Екінші тарауында, Қазақстан Республикасының телекоммуникациялар саласына экономикалық талдау, зерттеу объектісінің жобаларды басқару жүйесінің енгізу талпыныстары және жобаларды басқару жүйесінің енгізу өзектілігіне әсер ететін факторларға шолу өткізілген.

Үшінші тарауында телекоммуникациялық ұйымдағы жобаларды басқару жүйесін енгізу процесін жақсарту жолдары сипатталады. " «телекоммуникациялық ұйымының үдерісті моделі» құралының және телекоммуникациялық ұйымдағы жобаларды басқару жүйесін енгізу сұлбсын пайдалануы ұсынылады. Жұмысшылардың ұйымның жұмыс істеуінің жаңа жағдайларына бейімделу және инновациялық даму мақсатымен, телекоммуникациялық жобалардың басшыларына талаптарды сипаттайтын кәсіби стандарт әзірлеуі және жобаларды басқару кенсесінің жұмысын құрылымдауы ұсынылады

Жұмыстың қорытындысында жалпы қорытындылар мен зерттеу нәтижелер атап шығарылды.

ABSTRACT
**for doctoral thesis «Project management in the telecommunications sector of
the Republic of Kazakhstan»**
by Aliya Mukanovna Adilova
in candidacy for a degree Doctor of Philosophy (PhD) majoring in
6D051800 - Project Management

The relevance of the research topic. Having achieved the key objectives of Strategy-2030, the President puts a new objective to enhance the development of the state in a long-term prospect. Ten global challenges have been outlined to achieve this objective, which have to be accounted for the purpose of further successful development of our country. In the seventh call of strategy Kazakhstan-2050: a new policy of the established state refers the third industrial revolution forthcoming for the entire humanity. Digital and nanotechnologies, robotics and many other achievements of science become trivial reality. And our country must become an active participant of these processes.

Digital communication technologies are the basic factor of development of the Third Industrial Revolution. Telecommunications are enhancing the processes of globalization by increasing the volume of data flow. Telecommunication companies are the main consumers of new digital communication technologies. The market dictates to telecommunication companies to constantly improve their competitiveness, to be more flexible and dynamic. Solving these problems requires the modernization and optimization of business processes, as well as the implementation of the advanced scientific and technological developments into company's activities.

Research in the field of managing in organization showed that those organizations that implement integrated strategic planning and management are working more successfully and receive a profit significantly higher than the industry average. The modern stage of development of market relations and competition is characterized by significant changes in the system and management methods, the purpose of which is to find and effectively use internal reserves. At the same time, the relevance of choosing an effective management system is explained by the fact that for the productive work of the company and timely response to constantly changing external and internal factors, it needs the most suitable management system that can be modified and modernized with time.

The methods of management and forms of business used by telecommunication companies are crucial for efficiency of their activity in the present-day environment. Company managers arrive to understanding that social and economic growth and development of telecommunication companies becomes possible at introduction of a uniform planning system and implementation of company development strategy.

Efficiency of telecommunication companies depends on the methods of management and doing business used by such telecommunication companies. Exploration of the ways for efficient implementation of project management

systems, adaptation of existing methods and tools in major telecommunication companies becomes urgent in terms of scientific research.

Kazakhstan specialists in project management don't pay enough attention to strategic management of projects and programs. A lack of adequate consideration of introduction of project management process and development of an integrated project management system prevent major telecommunication companies from implementing large-scale projects. Under these circumstances it is required to research the ways of efficient introduction of a project management system in a large telecommunication company.

Purpose of the research. Development of theoretical and methodological foundations of project management, and elaboration of practical recommendations for their implementation in the telecommunication company.

Research objectives:

- to research the level of project management system in Kazakhstan;
- to give a scientific definition of «telecommunication project»;
- to analyze the current state of the telecommunication industry of Kazakhstan and operational project management system in «Kazakhtelecom» JSC;
- to identify the main problems of implementation of the project management system in the telecommunication company;
- to substantiate the influence of factors on the efficient introduction and functioning of project management system in the telecommunication environment;
- to develop an optimal method for project management system implementation in the telecommunication company;
- to make recommendations to ensure the effective operation of the project management system in telecommunication company.

Object of research. «Kazakhtelecom» JSC – national telecommunication operator of the Republic of Kazakhstan, who provides a full range of telecommunication services.

Subject of research. The processes of project management organization in the company in question.

Theoretical and methodological basis of the research were the works of domestic and foreign scientists in the area of theory and practice of project and program management, and works on building a management system in telecommunication companies. The currently available works on application of project management tools and methods, statistical data and information provided by the Project Management Department of «Kazakhtelecom» JSC have been reviewed. General scientific methods of quantitative and qualitative analysis and synthesis, methods of comparative economic and statistical analysis and industry analysis have been used as the methodological basis. A complex of research methods has also been used during the dissertational work, namely: scientific analysis summarization of materials, production data on up-to-date technologies, methods of scientific abstraction, hierarchy and decomposition analysis method, as well as grouping, structuring and classification methods.

Scientific novelty of the research is to develop comprehensive theoretical and methodological foundations of project management applied in management of

telecommunication companies to improve their competitiveness and ensure further development.

Scientific results are as follows:

- Presentation of the author's vision of interpretation of «telecommunication project» as a temporary efforts aimed at creation or restoration of telecommunications infrastructure to provide telecommunication services within the specific budget and timelines;

- Justification of proposals on necessity of implementation of PMI-based project management system;

The direction of activity of telecommunication companies has a greater degree focus on technical, and projects implemented in the company which are related with the connection, adaptation and modernization of technical equipment. The eTOM card has a process orientation, correspondingly the construction of the telecommunications company's activity in accordance with its card of business processes, requires process-oriented management. Thus, «technical» PMI models are more suitable for the management of telecommunications projects.

- Identification of the main problems encountered in implementation of project management system, and making recommendations for elimination thereof;

The main problems encountered by the research object (JSC Kazakhtelecom), during implementation of the project management system were:

- incorrect formulation of the purpose and objectives of implementing the project management system, which entailed to additional difficulties in the implementation of the project.

- lack of systematic solutions to the tasks, which gave a heavy load to the performers, the disruption of time and additional costs.

- the implementation of the project management system was based on IPMA standards, so only the project manager and executors participated in the realization of the implementation project. There were not made the works related to training of staff for future changes.

To solve these problems, we described the main factors affecting the implementation and quality of the project management system.

- Systematization and justification of factors that have a significant influence on effective implementation of project management system in telecommunication companies;

The most significant factors affecting the efficiency of the implementation and operation of the project management system are:

- a well-defined development strategy, which includes all the company's business processes;

- availability of an information system in which all business processes are carried out and which is able to solve the company's industry tasks;

- review of the current organizational structure of the company management and implementation of the project management office

Accounting of these factors in the implementation of the project management system, will allow the telecommunication company to obtain a

structured model of business processes, a specialized means of automating business processes and the body that controls the implementation of projects.

- Making theoretical and methodological recommendations for improvement of management in telecommunication companies via projects;

To improve the management activities of telecommunication company, is necessary a clear formulation of the company's development strategy, ordered and regrouped business processes, the use of process-oriented management, and also trained and educated staff.

- Elaboration of a scheme for implementation of a project management system in the telecommunications company, which allows to organize its effective functioning in the future;

The scheme for implementing the project management system was developed on the basis of the business process model of the telecommunication company and the recommendations for constructing the scheme provided by the PMI program management standard. The Scheme covers all groups of processes for program formation, benefits and program completion processes.

The key aspects to be discussed during the defense:

- Author's vision of definition of "telecommunication project";
- The rationale for the use by the telecommunication company of process-oriented project management system;
- Description of the scheme of building the process model in the telecommunication company;
- Description of the scheme of project management system implementation in the telecommunication company;
- Recommendations to ensure the effective operation of the project management system in Kazakhtelecom JSC.

Theoretical and practical significance. The main findings and results of the research may be used for implementation of a project management system in telecommunication companies. Analysis of statistical information may be used by new market participants to determine a business development strategy.

The practical significance is related to development of an optimal method of project management system implementation in the telecommunications company, which allows to improve organization of administrative work and ensure spending of the working time by managers efficiently for making strategic decisions.

Validation of research results.

The main provisions and results of the dissertational research were presented and discussed at scientific, international and republican conferences. The following works pertaining to the subject of the dissertation have been published: 9 works, which totaled 2.55 printed pages, of which one was published in a journal that is part of the Scopus base, 3 articles – in journals recommended by the Education and Science Control Committee, 3 articles – in collected papers of international conferences and 1 article – in collected papers of foreign international conference.

The scheme for implementing the project management system and the model for structuring business processes were introduced into the activities of the

company under investigation and is used to implement initiatives and projects aimed at updating the business model in the company.

The work of the main content

The introduction of the thesis is devoted to a brief description of the investigated problem, to the substantiation of the relevance of selected research topic, to the identification and description of the main characteristics of the dissertation thesis.

The first chapter is devoted to a theoretical overview of project management, telecommunications activities and foreign experience in implementing a project management system in telecommunications companies.

In the second chapter carried out an economic analysis of the telecommunications industry of the Republic of Kazakhstan, a description of the research object's attempts to implement a project management system and research of factors that affect the effectiveness of the implementation of the project management system.

The third chapter describes recommendations for improving the process of implementing a project management system in Telecommunications Company. Were proposed to use tools of "process model of a telecommunication company" and the scheme for implementing a project management system in a telecommunications company. With the purpose of innovative development and adaptation of personnel to the new conditions of the company's operation, it is recommended to develop a professional standard describing the requirements for the telecommunications project managers and to structure the activities of the project management office

In conclusion, were listed general findings and results of the dissertation research.